

Acitretine (Neotigason®)

Uw dermatoloog heeft met u gesproken over acitretine. In deze folder vindt u informatie over dit geneesmiddel. Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, dan kunt u deze altijd bespreken met uw dermatoloog.

Let op: deze folder is geen vervanging van de bijsluiter. Lees ook altijd de bijsluiter voordat u aan het medicijn begint om goed op de hoogte te zijn van de werking, bijwerkingen en interacties met uw overige medicatie.

■ Wat is acitretine?

Dit is een geneesmiddel dat vooral wordt gebruikt bij huidaandoening waarbij de uitrijping van de huid is verstoord. Omdat de huidcellen niet goed zijn uitgerijpt, ontstaan schilfering en verdikking van de huid. Het geneesmiddel wordt vooral bij hardnekkige psoriasis gebruikt (zie ook folder psoriasis). Het doel van de behandeling met acitretine is om de huidaandoening tot rust te brengen.

■ Hoe werkt acitretine?

De werkzame stof acitretine behoort tot de groep retinoïden en is afgeleid van vitamine A. Acitretine normaliseert de celdeling, uitrijping en verhoorning van de huid.

■ Hoe goed werkt acitretine?

Na ongeveer twee tot vier weken neemt de schilfering en verdikking van de huid af en begint de huid zich te herstellen, maar voordat het optimaal werkt duurt circa 6-8 weken en kan oplopen tot 3 maanden. Ondanks dat er bijwerkingen bij dit medicament beschreven zijn, is er zeer ruime ervaring met dit medicament in de dermatologie. De overgrote meerderheid van de patiënten verdraagt dit medicament goed en ervaart goed effect op de huid.

■ Wanneer schrijft uw dermatoloog acitretine voor?

Het middel wordt vooral bij hardnekkige psoriasis gebruikt maar kan ook worden voorgeschreven bij onder andere ichthyosis ('visschubbenziekte'), lichen planus en overmatige verhoorning van handpalmen en voetzolen (hyperkeratosis palmoplantaris).

■ Wanneer mag u GEEN acitretine gebruiken?

- Als u zwanger bent of dit probeert te worden. Acitretine veroorzaakt ernstige aangeboren afwijkingen bij het kind. Pas 3 jaar na stoppen van de behandeling met acitretine is het weer veilig om zwanger te worden. Het wordt daarom zelden aan jonge vrouwen in de vruchtbare leeftijd voorgeschreven. Het middel heeft geen invloed op de vruchtbaarheid van vrouwen en mannen.
- Als u borstvoeding geeft.
- Als u een leverziekte heeft of een ernstige nierziekte.
- Als u erg veel vetten in uw bloed heeft (hoog cholesterol of triglyceriden).
- Als u erg veel vitamine A in uw lichaam heeft (hypervitaminose A).
- Als u overmatig alcohol gebruikt.

Alleen onder zeer strikte voorwaarden wordt acitretine voorgeschreven aan vrouwen die zwanger zouden kunnen worden (vruchtbare levensfase). Adequate anticonceptie moet namelijk gewaarborgd worden tijdens en tot 3 jaar na het staken van de behandeling. De dermatoloog kan u doorsturen naar

uw huisarts of specialist voor advies over voorbehoedsmiddelen.

Uw arts vraagt u om een formulier te ondertekenen waarop staat dat u op de hoogte bent van de risico's en dat u akkoord gaat met de benodigde maatregelen (zoals regelmatige zwangerschapstesten).

Mannen:

Zeer lage hoeveelheden acitretine worden gevonden in het sperma van mannen die acitretine innemen, maar dit is te weinig om schade toe te brengen aan het ongeboren kind van uw partner. U mag uw medicatie nooit doorgeven aan anderen.

Kinderen:

Het gebruik van acitretine bij kinderen wordt alleen in zeldzame gevallen toegepast.

■ Wat zijn de mogelijke bijwerkingen door het gebruik van acitretine?

Tijdens het gebruik van acitretine kunt u last krijgen van bijwerkingen. Niet iedereen krijgt bijwerkingen. De kans op bijwerkingen hangt af van uw eigen gevoeligheid en de voorgeschreven hoeveelheid acitretine.

De meest voorkomende mogelijke bijwerkingen:

- Droge lippen, droge gevoelige huid en huiduitslag.
- Droge slijmvliezen van de neus, wat aanleiding kan geven tot bloedneuzen.
- Droge ogen wat wazig zien of oogontsteking kan veroorzaken.
- Verhoogde leverwaarden en vetwaarden in het bloed.
- Kwetsbaarder worden van de nagels.
- Haaruitval.

Zeldzame mogelijke bijwerkingen:

- Depressiviteit kan in zeldzame gevallen mogelijk toenemen. Mensen die bekend zijn met een depressie in het verleden moeten hier alert op zijn.

Er zijn nog een aantal andere bijwerkingen van acitretine beschreven. Voor een compleet overzicht van de mogelijke bijwerkingen is het van belang de bijsluiter van acitretine goed te lezen voordat u met het geneesmiddel begint.

Indien u denkt last te hebben van bijwerkingen, neem dan contact op met uw dermatoloog.

■ Waarom moet u uw bloed en/of urine laten controleren als u acitretine gebruikt?

In uw bloed worden bloedwaarden, de leverwaarden en vetwaarden regelmatig gecontroleerd. Deze waarden kunnen namelijk door acitretine omhoog gaan. Bij vrouwen in de vruchtbare leeftijd worden regelmatig zwangerschapstesten uitgevoerd.

■ Wanneer moet u uw arts waarschuwen?

- Als u zwanger wordt tijdens de behandeling met acitretine, moet u onmiddellijk stoppen met het innemen van het geneesmiddel en uw arts raadplegen. Ook als u zwanger wordt in de drie jaar na stoppen van de behandeling moet u contact opnemen met uw arts.
- Ernstige depressieve gevoelens en/of zelfmoordneigingen.
- Gele kleur van huid of ogen, gevoel van vermoeidheid. Dit kunnen signalen zijn van leverproblemen (hepatitis).
- Andere ernstige bijwerkingen.

■ Kan acitretine samen met andere medicijnen gebruikt worden?

Acitretine mag nooit samen gebruikt worden met tetracyclines (antibiotica zoals doxycycline of minocycline) omdat dit de druk in de hersenen kan verhogen. Er zijn ook een aantal andere medicijnen die beter niet samen met acitretine genomen kunnen worden. Het is erg belangrijk dat uw arts op de hoogte is van alle medicijnen die u gebruikt. Het is daarom verstandig om altijd een lijstje met de namen van uw medicijnen (medicatieoverzicht) mee te nemen als u naar het ziekenhuis gaat.

Ook als u al acitretine gebruikt is het belangrijk dat uw voorschrijvend arts op de hoogte is van al uw medicijnen. De arts zal dan controleren of de medicijnen samen gebruikt mogen worden. Haal uw medicatie altijd bij uw eigen apotheek op. Ook de eigen apotheek heeft een goed overzicht en kan controleren of alle medicatie die u voorgeschreven heeft gekregen samen gebruikt mag worden.

■ Hoeveel capsules moet u innemen en hoe lang duurt de behandeling?

Er zijn acitretine capsules van 10 en 25 mg. Neem de capsules tijdens de maaltijd in. Meestal start u met een lage dosis die langzaam wordt verhoogd. Dat is afhankelijk van het beloop van de huidafwijkingen en/of bijwerkingen. Zodra uw huidaandoening (bijna) is verdwenen, kunt u de behandeling stoppen of overgaan tot een onderhoudsbehandeling. De behandeling kan enkele maanden tot vele jaren duren.

■ Wat kunt u zelf wel/niet doen?

- Vrouwen moeten absoluut zorg dragen voor adequate anticonceptie/voorbehoedsmiddelen.
- Gebruik een vette zalf voor de lippen tijdens de behandeling.
- Gebruik geen irriterende producten voor de huid. Hierdoor kan de huid nog droger worden en klachten geven zoals jeuk en roodheid.
- Vermijd blootstelling aan zonlicht en ga niet onder de zonnebank. Voordat u in de zon gaat, moet u een zonnebrandmiddel met een hoge beschermingsfactor (ten minste factor 30) gebruiken.
- Verminder zo nodig intensief sporten of extreme lichamelijke activiteit. Acitretine kan spier- en gewrichtspijn veroorzaken.
- Neem geen vitamine A supplementen tijdens de behandeling. Gelijktijdig gebruik kan het risico op bijwerkingen verhogen.
- Doneer geen bloed tijdens uw behandeling met acitretine of gedurende 3 jaar na het stoppen van de behandeling. Als uw bloed wordt gegeven aan iemand die zwanger is, kan die baby geboren worden met afwijkingen.
- Drink geen (of zeer weinig) alcohol tijdens de behandeling.

Bovenstaande informatie is géén vervanging van de bijsluiter die u in de verpakking van acitretine vindt. Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, kunt u deze met uw dermatoloog bespreken.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidpatiënten-nederland.nl

© Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie - Versie 19-10-2021

